

Uchwała nr 17/XLII
Naczelnego Sądu Harcerskiego ZHP
z dnia 9 marca 2024 r.
w sprawie wykładni § 27 ust. 2 pkt 2 w związku z § 27 ust. 1 i § 28 ust. 2 pkt 2,
Statutu ZHP
(ponowne ukaranie za to samo przewinienie)

Na podstawie § 73 ust. 3 Statutu ZHP Naczelny Sąd Harcerski ZHP uchwała, co następuje:

1. Konkretnie naruszenie postanowienia Statutu ZHP, za które właściwy komendant hufca, komendant chorągwi lub Naczelnik ZHP zastosował karę wobec instruktora ZHP lub członka ZHP pełniącego funkcję instruktorską, nie może być ponownie przedmiotem postępowania przed sądem harcerskim.
2. Sąd harcerski ocenia zasadność i wymiar kary nałożonej na instruktora ZHP lub członka ZHP pełniącego funkcję instruktorską przez właściwego komendanta hufca, komendanta chorągwi lub Naczelnika ZHP wyłącznie w postępowaniu odwoławczym od decyzji o ukaraniu.
3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 11 marca 2024 r.

Przewodniczący
Naczelnego Sądu Harcerskiego ZHP

(-) hm. Tomasz Rawski

Uzasadnienie

Statut ZHP uprawnia do stosowania kar wobec instruktorów ZHP i członków ZHP pełniących funkcje instruktorskie, zgodnie z § 27 ust. 2 niezależnie od siebie:

- właściwego komendanta hufca, komendanta chorągwi lub Naczelnika ZHP,
- właściwy sąd harcerski.

Jednocześnie w § 28 ust. 2 pkt 2 Statut ZHP wskazuje, że sąd harcerski jest instancją odwoławczą od decyzji o ukaraniu, podjętą przez komendanta hufca, komendanta chorągwi lub Naczelnika ZHP.

Z w/w przepisów analizowanych łącznie wynika, że Statut ZHP nie daje przestrzeni na to, by sąd harcerek mógł oceniać wydaną decyzję o ukaraniu w trybie innym niż odwoławczy.

Właściwy komendant hufca, komendant chorągwi lub Naczelnik ZHP każdorazowo podejmując decyzję o ukaraniu:

- 1) bierze na siebie odpowiedzialność za fakt nałożenia kary oraz jej wymiar i z tym związane konsekwencje dla osoby ukaranej, wspólnoty instruktorskiej oraz Związku;
- 2) powinien mieć świadomość, że zgodnie z § 28 ust. 2 pkt 2 Statutu ZHP, tryb odwoławczy może być zainicjowany wyłącznie przez osobę ukaraną, działającą we własnym interesie, a więc kara dla takiej osoby w wyniku odwołania nie zostanie przez sąd harcerek zwiększona;
- 3) jest ograniczony przez § 27 ust. 2 pkt 2 Statutu ZHP do stosowania kar z wyłączeniem wykluczenia z ZHP.

W każdym przypadku właściwy komendant hufca, komendant chorągwi lub Naczelnik ZHP zamiast decydować o ukaraniu może skierować sprawę do sądu harcerek, który zgodnie z § 73 ust. 7 Statutu ZHP orzeknie, w możliwym postępowaniu dwuinstancyjnym, w przedmiocie winy i ewentualnej kary. W takiej sytuacji właściwy komendant hufca, komendant chorągwi lub Naczelnik ZHP może także na podstawie § 27 ust. 4 Statutu ZHP jednocześnie zawiesić daną osobę w pełnieniu określonych funkcji lub w prawach członka ZHP. Działanie to, podobnie jak podjęcie decyzji o ukaraniu, może skutecznie i natychmiastowo uchronić Związek przed ewentualnymi dalszymi szkodami ze strony obwinionego.

Jeśli jednak właściwy komendant hufca, komendant chorągwi lub Naczelnik ZHP podejmuje samodzielnie decyzję o ukaraniu, decyzja ta wobec konkretnego naruszenia postanowień Statutu ZHP zamyka sprawę. Podkreślić należy, że zasada ta ma zastosowanie w odniesieniu do ściśle określonego naruszenia Statutu ZHP.

Dlatego w przypadku podjęcia przez właściwego komendanta hufca, komendanta chorągwi lub Naczelnika ZHP decyzji o ukaraniu, sąd harcerek nie ma podstaw do prowadzenia postępowania, jeśli upewni się, że przedmiotem wniosku o ukaranie jest to samo konkretne przewinienie, za które wymierzono karę.

Uchwała została podjęta zgodnie z § 57 ust. 1 Regulaminu Sądów Harcerskich, na wniosek zespołu orzekającego Sądu Harcerskiego Chorągwi Białostockiej ZHP.